

Dosarul nr. 3ra-1304/22
2-20111638-01-3ra-22122022

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. N. Bobu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Iulia Jerebelovscaia împotriva Primăriei satului Naslavcea, Consiliului local Naslavcea și Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnîța cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 9 septembrie 2020, Iulia Jerebelovscaia a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei satului Naslavcea și Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnîța cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, este locuitoarea satului Naslavcea, raionul Ocnîța și are la întreținere 3 copii minori: fiul Safar, xxxxx, fiica Eva, data nașterii xxxxx și fiica Iulia, data nașterii xxxxx.

A menționat că fiica Eva este încadrată în gradul doi de invaliditate.

Reclamanta a afirmat că nu este angajată în câmpul muncii și este înregistrată la bursa muncii. Până la 15 mai 2020 primea indemnizație pentru copii în mărime de 2 557 de lei, însă după data indicată nu i se mai achită indemnizația pentru copii. După cum urmează din răspunsul nr.01-15/592 din 4 iunie 2020 al Direcției Asistență Socială și Protecția a Familiei Ocnîța, scoaterea indemnizației se argumentează prin Legea nr.133 din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social și hotărârea Guvernului nr. 1167 din 16 octombrie 2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social.

În opinia reclamantei normele date ale Legii sunt selectiv aplicate la situația ei, deoarece nici un fel de modificare în familia sa nu a avut loc, aceste afirmații fiind declarative și nu se întemeiază pe nimic.

Reclamanta a specificat că s-a adresat către Primăria Ocnița privind acordarea ajutorului material pentru repararea acoperișului. Or, în corespundere cu hotărârea Guvernului nr.1167 din 16 octombrie 2008 are dreptul la ajutor material în mărime de până la 6 000 de lei. Proprietar al gospodăriei, unde locuiește familia ei, este mama sa, însă ea cu copiii permanent locuiește în gospodăria aceasta, unde și sunt înregistrați.

A relatat că de nenumărate ori s-a adresat la primărie pe întrebările indicate, dar rezultat pozitiv nu a primit. De asemenea avocatul său a expediat în adresa pârâtului cerere prealabilă în cadrul pregătirii judiciare prelabile, însă nu a primit nici un rezultat pozitiv, a primit doar încă un răspuns formal.

În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art.19, 20 din Codul administrativ.

Reclamanta Iulia Jerebelovscaia a solicitat obligarea Primăriei satului Naslavcea raionul Ocnița să-i achite ajutorul material pentru reparația acoperișului; obligarea Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnița să-i achite indemnizație pentru copiii săi, începând cu 15 mai 2020; compensarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

În urma concretizării cerințelor, Iulia Jerebelovscaia a solicitat suplimentar anularea deciziei nr.03/08(1) din 4 septembrie 2020, emisă de Consiliul sătesc Naslavcea referitor la acordarea ajutorului material pentru repararea acoperișului unde locuiește împreună cu copiii și mama sa.

Prin cererea depusă la 12 noiembrie 2021, Iulia Jerebelovscaia a concretizat cercul participanților la proces, indicând subiecții raportului administrativ, astfel că acțiunea în contencios administrativ fiind îndreptată împotriva Primăriei satului Naslavcea, Consiliului local Naslavcea și Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnița.

Prin hotărârea din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Iulia Jerebelovscaia.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 11 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin decizia din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul depus de către Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac împotriva hotărârii din 24 februarie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

Întru consolidarea soluției, instanțele ierarhic inferioare au reținut că urmare a anchetei sociale din 25 februarie 2020, potrivit procesului-verbal nr. 2 din 26 februarie 2020 al Comisiei multidisciplinare din cadrul Primăriei satului Naslavcea, comisia a votat unanim pentru a refuza Iuliei Jerebelovscaia în acordarea ajutorului social, motivând că nu au fost depistate probleme serioase la acoperiș și că acoperișul poate fi reparat de sinestătător, că Iulia Jerebelovscaia nu este proprietar al imobilului. Conform avizului din 2 septembrie 2020 la proiectul deciziei Consiliului local Naslavcea „Cu privire la examinarea cererii Iuliei Jerebelovscaia”, Comisia în domeniul economiei, finanțelor și bugetului din cadrul Primăriei satului Naslavcea a propus refuzarea în acordarea ajutorului material. În rezultat, prin decizia Consiliului local Naslavcea raionul Ocnița nr.03/08 din 4 septembrie 2020 s-a refuzat Iuliei Jerebelovscaia în alocarea ajutorului material, în legătură cu faptul că Regulamentul privind acordarea ajutorului material locuitorilor satului, aprobat prin decizia Consiliul sătesc nr.02/03 din 2 martie 2018, nu prevede acordarea ajutorului material la reparația acoperișului,

deoarece deteriorarea acoperișului nu a rezultat în urma calamităților naturale sau incendiului, iar Iulia Jerebelovscaia nu este proprietara imobilului.

Instanțele de judecată au apreciat ca fiind întemeiată decizia Consiliului local Naslavcea nr.03/08(1) din 4 septembrie 2020, prin care s-a refuzat Iuliei Jerebelovscaia în alocarea ajutorului material pentru reparația acoperișului, or, nu sunt întrunite condițiile stipulate în Regulamentul privind acordarea ajutorului material locuitorilor satului, aprobat prin decizia Consiliului local Naslavcea nr. 01 din 2 martie 2018, pentru acordarea ajutorului financiar solicitat. Astfel că, Iulia Jerebelovscaia nu este proprietarul imobilului pentru care solicită ajutorul material, deteriorarea acoperișului nu a fost cauzată de incendiu, calamitate naturală sau acțiunile ilegale a terților, fapt care urma a fi probat prin acte corespunzătoare.

Referitor la pretenția privind obligarea Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnița să-i achite indemnizație pentru copiii ei, scoasă ilegal, începând cu 15 mai 2020, instanțele de judecată au notat că prin ordinul Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnița nr. 06 din 31 mai 2020 „Cu privire la modificarea sau încetarea plăților ajutorului social sau, după caz, ajutorului social pentru perioada rece” s-a dispus încetarea plății ajutorului social sau, după caz, ajutorului social pentru perioada rece pentru cererea nr. A623577400016 a Iuliei Jerebelovscaia, în baza anchetei sociale nr. 20 din 29 mai 2020, începând cu 1 mai 2020. Astfel, conform anchetei sociale nr. 20 din 29 mai 2020 de constatare a datelor pentru acordarea ajutorului social, întocmită de Comisia din cadrul Primăriei satului Naslavcea, s-a depistat că în familia Iuliei Jerebelovscaia a apărut un membru de familie, care nu este declarat în componența familiei, că dânsa a fost anunțată despre necesitatea depunerii unei noi cereri și a declara schimbările apărute.

Instanțele de judecată au precizat că la 25 iunie 2020 a mai fost întocmită o anchetă socială nr. 22 pentru constatarea datelor din cererea pentru acordarea ajutorului social, fiind constatat că din componența familiei Iuliei Jerebelovscaia fac parte: copiii Safar Jerebelovschi, Iulia Jerebelovscaia, Eva Jerbelovscaia și concubinul Oleg Traci. Comisia a constatat că Jerbelovscaia Iulia locuiește în casa mamei, se folosește de terenul aferent cu suprafața de 0,2983 ha. În familie a apărut un membru nou-concubinul Traci Oleg; familia dispune de automobil. Constatările comisiei fiind confirmate de vecinii Iulia-Antoniuc Sv. Jerbelovscaia, Antoniuc S., Balașevici L., Ursatii V., Ursatii S. Prin urmare, Iulia Jerebelovscaia, fiind beneficiară a ajutorului social în baza hotărârii Direcției Asistență Socială și Protecția Familiei Ocnița, era obligată să anunțe Direcția despre schimbările intervenite în informația prezentată în cererea privind acordarea ajutorului social, cum ar fi: apariția membrului nou de familie – concubinul Oleg Traci, fapt ignorat de către ultima.

În consecință, instanțele inferioare au concluzionat că ordinul Direcției Asistență Socială și Protecția familiei Ocnița nr. 06 din 31 mai 2020 este emis în conformitate cu prevederile legale și temei de anulare a acestuia nu a fost stabilit.

Ce ține de pretenția privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanțele ierarhic inferioare au conchis că în speță, acțiunea în contencios administrativ formulată de Iulia Jerebelovscaia este respinsă, drept urmare, dânsa nu beneficiază de compensarea cheltuielilor de judecată.

La data de 12 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac a depus recurs împotriva deciziei din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea

acestui, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior menționate în acțiune, recurenta a indicat dezacordul față de hotărârile instanțelor inferioare, considerându-le neîntemeiate.

A opinat că normele legale sunt aplicate selectiv în privința situației sale, deoarece nici un fel de modificare în familia sa nu a avut loc, aceste afirmații fiind declarative și neîntemeiate pe careva probe.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motivele ce succed.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede la lit. d) că recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

În această ordine de idei, art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, reglementează expres că recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Din interpretarea corectă a normelor legale enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La acest capitol, instanța de recurs reține și prevederile art. 223 din Codul administrativ, conform cărora hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

În sensul art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În continuare, în temeiul art. 97 din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul deciziei instanței de apel pronunțat public la data de 15 septembrie

2022 a fost notificat recurentei Iulia Jerebelovscaia, prin intermediul oficiului poștal, la 29 septembrie 2022 (f.d.232).

Prin urmare, în speță prin prisma prevederilor art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, termenul de procedură de 30 de zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune recursul împotriva deciziei din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării actului judecătoresc de dispoziție respectiv – 30 septembrie 2022 și a expirat la data de 31 octombrie 2022 (zi de luni).

Cu toate acestea, recursul Iuliei Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac împotriva deciziei din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost depus, prin intermediul poștei electronice, la data de 12 decembrie 2022 (f.d.235-236), fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, cu atât mai mult că recurenta nu a solicitat repunerea în termen a recursului prin prisma 65 alin. (1) din Codul administrativ.

Complețul specializat conchide că recurenta Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac fiind interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

De menționat este și jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

Or, legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte.

Iar, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează, atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Concomitent, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, a statuat reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de

probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, completul specializat conchide că la depunerea recursului împotriva deciziei din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac nu a respectat prevederile articolului 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac nu a respectat prevederile art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus împotriva deciziei din 15 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Iulia Jerebelovscaia, reprezentată de avocatul Natalia Ciumac, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu